

ВЪНШНОТЪРГОВСКИ СТОКООБМЕН

Първо тримесечие 2009 година

Външнотърговският стокообмен на Република България за периода януари - март 2009 г. по предварителна оценка възлиза на 13,3 млрд. лева по текущи цени. В сравнение с предходната година намалението е с 27,4 %.

През първото тримесечие са **изнесени стоки за 5,5 млрд. лв.** и спрямо съответният период на 2008 г. износът е намалял с 23,3 %.

Внесени са стоки (по цени CIF) за 7,8 млрд. лв., или с 30 % по-малко от предходната година. Тенденцията вносът да е по-голям от износа се запазва и в началото на 2009 година. Стойността на внесените стоки е с 43,3% по-голяма от стойността на изнесените, но намалението на стойностните обеми спрямо предходната година при вноса са по-значими.

Външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) е отрицателно и възлиза на 2,4 млрд. лв., което е с 1,7 млрд. лева по-малко от салдото за първото тримесечие на 2008 година. По цени **FOB/ FOB** (след елиминирание на разходите за транспорт и застраховки при внос на стоки) отрицателното салдо за първото тримесечие на 2009 г. възлиза на близо 2 млрд. лева.

ТЪРГОВСКИ ПАРТНЬОРИ

Запазва се тенденцията от последните години основен търговски партньор на страната ни да бъде **Европейският съюз**. Повече от половината от стокообмена на страната е с ЕС. Почти 64% от стоките, които изнася България, са насочени за Общността, а внесените стоки са близо 60% от стойността на общия внос.

Външнотърговското салдо на страната с ЕС е отрицателно, като вносът превишава износа с 1,2 млрд. лева.

Стокообменът на страната ни с **трети страни** в размер на 5,1 млрд. лева и бележи спад от 31,4%, спрямо съответния период на предходната година, като износът намалява с 24,7%, а вносът с 35%. Основните ни търговски партньори са Русия, Турция, Македония и Китай, които формират над 40% от стокообмена ни с третите страни. Износът за Русия и Македония намалява с над 30%, за Украйна е спаднал наполовина, а за Турция и Китай е намалял с над 60%. Вносът от тези страни също е по-

малко. На фона на останалите страни намалението на вноса от Китай е незначително – 3,3%, от Турция с 29,4%, от Русия с над една трета, от Украйна с близо 60%, а от Македония с почти две трети. С изключение на Македония с всяка от тези страни салдото ни е отрицателно.

Като общо външнотърговското салдо (износ FOB внос CIF) на България с третите страни е отрицателно и възлиза на 1,2 млрд. лева.

ИЗНОС И ВНОС ПО СТОКОВИ ГРУПИ

Експортът на България за третите страни, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация показва, че през първото тримесечие на 2009 година в сравнение със същия период на 2008 година са изнесени в повече стоки от групата „Машини, оборудване и превозни средства” с над 50%, на стоки от групите „Храни и живи животни” и “Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн” с над 20%. При останалите стокови групи се наблюдава намаление на износа, като най-голям е спадът при износа на „Необработени (сурови) материали” и „Минерални горива и масла”.

При вноса с изключение на стоките от групата „Храни и живи животни”, където вносът е увеличен с над една трета, при другите групи се наблюдава намаление на вноса. По-малък е спадът на вноса при напитките и тютюна, готовите изделия и химическите вещества. Най – голямо е намалението при вноса на суровини.

Таблица 1

ИЗНОС И ВНОС ЗА 2009 ГОДИНА

милиона лева

МЕСЕЦИ	ИЗНОС - FOB			ВНОС - CIF			ВНОС - FOB			САЛДО - FOB/FOB		
	Общо	ЕС	трети страни	Общо	ЕС	трети страни	Общо	ЕС	трети страни	Общо	ЕС	трети страни
I	1577.7	1103.8	473.9	2379.5	1414.7	964.8	2256.7	1351.0	905.7	-679.0	-247.2	-431.8
II	1761.8	1219.9	541.9	2557.3	1510.7	1046.6	2428.4	1438.5	989.9	-666.6	-218.6	-448.0
III	2135.7	1176.3	959.4	2907.8	1762.5	1145.3	2763.2	1674.4	1088.8	-627.5	-498.1	-129.4
I - III	5475.2	3500.0	1975.2	7844.6	4687.9	3156.7	7448.3	4463.9	2984.4	-1973.1	-963.9	-1009.2

Данните са предварителни - 11.05.2009 г.

Таблица 2

**ИЗНОС И ВНОС С ОСНОВНИ ТЪРГОВСКИ ПАРТНЬОРИ* ОТ ТРЕТИ СТРАНИ
ЗА ЯНУАРИ - МАРТ 2008** И 2009** ГОДИНА**

Млн.лева

	Износ - FOB			Внос - CIF		
	2008	2009	2009/2008%	2008	2009	2009/2008%
ОБЩО	2623.2	1975.2	75.3	4855.1	3156.7	65.0
Албания	34.1	24.6	72.1	2.8	0.5	17.9
Босна и Херцеговина	15.2	13.8	90.8	6.5	2.7	41.5
Бразилия	17.9	35.7	199.4	92.7	64.4	69.5
Виетнам	6.3	5.1	81.0	20.6	17.0	82.5
Грузия	105.0	31.7	30.2	75.8	87.0	114.8
Египет	19.9	43.2	217.1	26.3	7.2	27.4
Израел	10.2	10.1	99.0	20.6	15.3	74.3
Индия	68.5	8.4	12.3	22.0	26.0	118.2
Индонезия	4.2	12.8	304.8	9.7	9.5	97.9
Иран	5.0	26.6	532.0	3.9	3.2	82.1
Казахстан	12.9	9.7	75.2	0.8	4.4	550.0
Канада	28.0	13.7	48.9	12.5	17.4	139.2
Китай	59.8	22.9	38.3	282.5	273.3	96.7
Обединени арабски емирства	109.6	12.8	11.7	16.1	5.6	34.8
Перу	0.2	0.3	150.0	87.3	36.9	42.3
Република Корея	36.0	6.0	16.7	35.0	27.1	77.4
Република Македония	158.9	108.5	68.3	138.4	50.6	36.6
Русия	188.0	130.2	69.3	1421.5	934.0	65.7
Саудитска Арабия	4.3	3.0	69.8	0.7	0.0	0.0
САЩ	88.6	72.9	82.3	113.3	95.5	84.3
Сингапур	44.9	30.0	66.8	5.1	4.3	84.3
Сирия	82.0	23.4	28.5	16.6	2.2	13.3
Сърбия	253.7	140.8	55.5	84.1	51.0	60.6
Тайван	6.3	2.8	44.4	28.6	23.5	82.2
Турция	702.3	265.5	37.8	626.5	442.4	70.6
Украйна	62.5	31.8	50.9	1032.0	425.0	41.2
Хърватия	29.7	43.8	147.5	31.0	18.4	59.4
Швейцария	35.9	43.9	122.3	114.7	71.2	62.1
ЮАР	3.4	1.9	55.9	5.6	27.0	482.1

*/ Страна партньор е тази, от / за която стоките са изпратени/ получени

** Данните са предварителни - 11.05.2009 г.

Таблица 3

**ИЗНОС И ВНОС С ТРЕТИ СТРАНИ ПО СЕКТОРИ НА СТАНДАРТНАТА ВЪНШНОТЪРГОВСКА КЛАСИФИКАЦИЯ /SITC, рев.4/ ЗА
ЯНУАРИ - МАРТ 2008* И 2009* ГОДИНА**

Сектори на SITC	Износ - FOB			Внос - CIF		
	2008	2009	2009/2008 %	2008	2009	2009/2008 %
ОБЩО	2623.2	1975.2	75.3	4855.1	3156.7	65.0
Храни и живи животни	129.0	160.1	124.1	142.1	191.9	135.0
Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн	59.5	73.5	123.5	21.5	20.6	95.8
Необработени (сурови) материали, негодни за консумация(изкл.горивата)	274.7	104.0	37.9	687.2	297.7	43.3
Минерални горива,масла и подобни продукти	662.8	318.7	48.1	2069.0	1347.7	65.1
Мазнини, масла и восъци от животински и растителен произход	16.3	12.3	75.5	11.5	11.3	98.3
Химични вещества и продукти	316.9	267.0	84.3	200.6	184.0	91.7
Артикули, класифицирани главно според вида на материала	635.6	358.3	56.4	924.5	508.9	55.0
Машини, оборудване и превозни средства	341.4	525.3	153.9	606.9	417.1	68.7
Разнообразни готови продукти, н.д.	183.0	152.1	83.1	190.2	175.3	92.2
Стоки и сделки, н.д.	4.0	3.9	97.5	1.6	2.2	137.5

* Данните са предварителни - 11.05.2009 г..